

KPMG Albania Sh.p.k. - Kosovo Branch
14, Sulejman Vokshi Street
Pristina
Kosovo

Telephone +381 38 246 771
Telefax +381 38 246 772
E-mail al-kosovo@kpmg.com
Internet www.kpmg.al

Ovaj prevod služi samo u cilju informisanja. Varijanta na engleskom jeziku je original i ima prednost

Izveštaj nezavisnih revizora

Za generalnog revizora

Priština, 1 Decembar 2009

Angažovali smo se u reviziji finansijskih pregleda koji su u prilogu opštine Prizren koje obuhvaćaju pregled primanja i isplata u gotovom novcu za završenu godinu 31.12. 2008 godine, upoređenje budžeta sa aktuelnim iznosima kao i sažetak važnih politika računovodstva i ujedno i ostala objašnjenja. Finansijski pregledi sa datumom i za završenu godinu 31.12.2007 su podlegli reviziji od drugog revizora, izveštaj decembra 2008 godine je predstavljao suprotno mišljenje zbog grešaka i raznih nedostataka i ne- usklađenosti sa zakonima i pravilima.

Odgovornost menadžmenta o finansijskim pregledima

Menadžment je odgovoran za pripremu i iskreno predavljanje ovih finansijskih pregleda u skladu sa međunarodnim standardima računovodstva o javnom sektoru ("MSRJS") *zasnivajući se na gotovinu, Finansijski izveštaj na osnovu računovodstva o gotovom novcu i Administrativno uputstvo br. 2008/13, o godišnjem izveštaju budžetskih organizacija*. Ova odgovornost obuhvata izradu, sprovođenje i održavanje unutrašnje kontrole pogodne za iskreno predavljanje finansijskih pregleda bez materijalnih grešaka stvorene namerno za obmanjivanje ili grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da predstavimo naše mišljenje o tim finansijskim pregledima na osnovu naše revizije. Zbog pitanja tretiranih u stavu 1 Osnove za odbijanje i za iznošenje mišljenja mi nismo bili u stanju da obezbedimo pogodnu i dovoljnu evidenciju revizije da bi oslonili mišljenje o reviziji.

Osnova za odbijanje ili iznošenje mišljenja

- 1 Opština mora da vodi spiskove plaćanja od trećih stranaka. Zbog prirode uknjiženja koja se vodi u računovodstvu i u operativnim sistemima u vezi sa plaćanjima trećih stranaka, kao i u nedostatku alternativnih kontrola sprovedenih od menadžmenta, nismo bili u stanju da obavljamo testove dovoljnih i pogodnih za proveru tačnosti plaćanja od treće stranke poznata za završenu godinu 31.12.2008.
- 2 Podatak 27 finansijskih pregleda govori o imovini, objektima i opremi u vlasništvu opštine. Isto tako postoji broj nedostataka i dvoumljenosti koje utiču u finansijskom izveštavanju o imovini objektima i opremi opštine kao što sledi:
 - Opština nije vodila sveobuhvatni spisak imovine, objekata i opreme u svom vlasništvu.
 - Opština ne raspolaže sa sveobuhvatnim spisakom svoje nepokretne imovine uključujući i dokumentaciju nad njihovom svojinom i informaciju o statusu uknjiženja u ime opštine u katastru ili sudu.

- Kao posledica nedostatka dokumentacije za merenje velikog dela imovine, objekata i opreme, opština je zahtevala da izračuna iste na osnovu ispravne vrednosti zasnivano na proceni koju daje komisija osnovana unutar SO. Registrovanje aktiva od opštine je još u toku procesa.

Kao posledica prirode popisa i ostalih gore objašnjenih nedostataka mi nismo bili u stanju da odredimo kakva uređenja bi bila potrebna za finansijsku informaciju koja je predstavljena u opštinskim finansijskim pregledima.

- 3 Opština nije izvršila nikakvo regulisanje u svojim finansijskim pregledima o upoređujućim informacijama za završne godine 31.12. 2007 i 31.12. 2006 godine. Dole je nedostajala ili nije prelistana na povoljan način u finansijskim pregledima :

- Upoređujuća informacija za 2007 godinu u članu 10, *Prikaz primanja I isplata u gotovini*, nije u skladu sa članom 11, dok za 2006 godinu i ovaj član nije bio u skladu sa podacima 5, 6, 7, 8 I 9.
- Upoređujuća informacija za 2007 I 2008 godinu u podacima 13.1, 14 I 27 nije popunjena. Upoređujuća informacija sa članom 11 za 2006 godinu nije popunjena.
- Podatak 28 nije popunjen na pravilan način za 2007 godinu.

Iako finansijski pregledi za završenu godinu 31.12. 2007 su dobili protiv mišljenje, upoređujuća informacija gore navedena može biti sa materijalnom greškom.

Odbijanje davanja mišljenja

Zbog važnosti tretmana pitanja iz stava 1, osnove za odbijanje davanja mišljenja, mi ne izražavamo neko mišljenje u vezi sa ovim finansijskim pregledima.

Preispitivanje usklađenosti

Osim revizije finansijskih pregleda planirano je i izvršeno preispitivanje usklađenosti kako bi izneli zaključak sa ograničenom sigurnošću ako u svim materijalnim aspektima, aktivnostima i finansijskim transakcijama i reflektovanim informacijama u finansijskim pregledima su u skladu sa autoritetima koji upravljaju njima. Priroda, vreme i rad o usklađenosti su bila ograničena u upoređenju sa planiranim za iznošenje mišljenja uz opravdanu sigurnost o finansijskim pregledima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo zaključak na osnovu našeg preispitivanja. Mi smo radili u skladu sa ISSAI 4200 i uputstvima o reviziji i usklađenosti sa revizijom finansijskih pregleda. Ova načela zahtevaju da primenimo etičke zahteve i da planiramo i izvršimo preispitivanje kako bi postigli ograničenu sigurnost da li finansijske aktivnosti, transakcije i informacije reflektuju na finansijskim pregledima skladnost sa svim materijalnim aspektima sa autoritetima koji upravljaju njima.

Preispitivanje je ograničeno uglavnom u analitičkim procedurama i intervjuima i zato daje manje sigurnosti od revizije. Nismo izvršili reviziju i zato izražavamo naš zaključak u obliku ograničene sigurnosti koja je konsistentna sa ograničenim radom kojeg smo obavili zbog preispitivanja usklađenosti.

Mi verujemo da evidencija revizije koju smo mi dobili je pogodna i dovoljna za davanje baze za naše zaključke.

Zaključak o usklađenosti

Na osnovu našeg opisanog rada u ovom izveštaju, aktivnosti, finansijske transakcije i reflektovane informacije u finansijskim pregledima koje smo videli u toku revizije, u svim su materijalnim aspektima u skladu sa autoritetima koji upravljaju njima.

Ostala pitanja

Mi skrećemo pažnju, kao što sledi:

- 1 Glavni i poverljivi izvor informacija za izradu finansijskih pregleda je Free Balance. Opština nije sprovodila integrisani kompjuterski program unutrašnjeg računovodstva koji bi obezbedio informacije u cilju blagovremenog, potpunog i tačnog izveštavanja.
- 2 Iako Visoki finansijski zvaničnik opštine je potpisao izjavu o prezentovanju finansijskih pregleda opština nije bila u stanju da izradi finalni nacrt finansijskih pregleda na srpskom jeziku do kraja naše revizije.

- 3 Opština nije sprovodila sveobuhvatni automatski sistem fakturisanja i ne vodi spiskove ili posebne račune za sve svoje dužnike u vezi sa obavezama za razne takse. Samo inkasiranja gotovine se uknjižavaju. Iako plaćeni računi se ne zahtevaju da se prelistavaju u finansijskim pregledima, nedostatak tačnosti i njihove potpunosti utiće na prihodima opštine i na sposobnost izrade verodostojnog i tačnog budžeta i utiće na tačno izveštavanje o inkasiranju, kao i na monitorisanju inkasiranja vlastitih prihoda na vremenskoj osnovi.
- 4 Opština nije vodila registre uplata od trećih stranaka. Raspoloživa evidencija i sprovedena kontrola od menadžmenta da bi obezbedili da uplate od trećih stranaka predstavljaju i menadžiranju u skladu sa dotičnim zakonodavstvom i da se upotrebljavaju za namenjeni cilj od zakonodavstva, bila su ograničena.
- 5 Identifikovali smo određene neusklađenosti sa Zakonom br. 2003/17 Zakon o javnim nabavkama na Kosovu (izmenjen i dopunjen). Ove neusklađenosti se povezuju sa zahtevanim procedurama koje nisu obavljene i argumentovane od opštine.
- 6 Iako opština može biti uključena u nekoliko malih zakonskih slučajeva i moguće je da plaćenje gotovinom zahteva i u bliskoj budućnosti, opština nije obavila nijedan zvaničan proces koji može obezbediti potpunu, pogodnu i verodostojnu informaciju za uknjiženje provizija i kontigentnih obaveza.

KPMG Albania Sh.p.k. Kosovo Branch

KPMG Albania Sh.p.k. – Kosovo Branch
14, Sulejman Vokshi Street
Pristina
Kosovo

Podatak

- 1 Dalja objašnjenja o preporukama i odgovornostima menadžmenta u vezi ovih sugestija su sadržana u prilogu 1 ovog izveštaja.
- 2 Objašnjenje o raznim formama modificiranja mišljenja revizije je sadržano u prilogu 2 ovog izveštaja.

Prilog 1

1 Generalno

1.1 Revizija za 2008 godinu

KPMG Albania u.o.o. – Ogranak Kosovo (“KPMG”) ovlašćena je da izvrši reviziju finansijskih pregleda SO Prizren (opština) pripremljenih na osnovu gotovine u skladu sa SNKSP Finansijsko izveštavanje o gotovom novcu, za završenu godinu 31.12.2008 .

Naš savet u ovom dokumentu ograničava se na specifikovanim zaključcima u nastavku i na osnovu tačnosti i potpunosti dole iznošenih činjenica, pretpostavki i prezentovanja. Ako neka od ovih činjenica, pretpostavki ili navedenih prezentacija nije potpuna ili tačna neophodno je da budemo odmah informisani, s obzirom da netačnost i nedostatak potpunosti mogu imati materijalni efekat u našim zaključcima. Za iznošenje našeg saveta baziramo se na relevantnim odredbama pozitivnog zakonodavstva Kosova, pravila, pravnih i administrativnih njihovih tumačenja. Ovi autoriteti podležu promenama, na retroaktivan način i/ili prospektima i ovakve promene mogu da imaju uticaj na vrednost naših zaključaka. Mi nećemo da učestamo naše predloge za promene ili kasnije modifikacije zakona i pravilnika, ili njihovih pravnih ili administrativnih intepretacija.

1.2 Posledice

Naš izveštaj je planiran da sadrži korisne preporuke koje mogu da pomažu poboljšanju politika računovodstva i sistema kontrole i računovodstva opštine, kao i izbegavanje slabosti koje mogu uzrokovati materijalne gubitke ili greške. Ovaj izveštaj je izrađen samo za informisanje i upotrebu od strane menadžmenta opštine, Kancelarije generalnog revizora, Ministarstva trgovine i industrije (MTI), Ministarstva lokalne samouprave (MLS) i Asamblee, i ne sme biti korišćen od bilo koje druge stranke koja nije specifikovana. Vaša je obaveza da preduzmete potrebne postupke za ispravak slabosti i ako vi ne uspete u tome, mi ne snosimo odgovornost za gubitke odnosno greške koje mogu se desiti kao rezultat greški.

1.3 Izuzeće posledica

Kao što smo se složili, vi isto tako ste prihvatili zbog važnosti u našem radu informacija i predstavljanja koja su nam data od opština njezini rukovodioci, radnici ili vaši agenti, osim slučajeva negližencije lošeg poverenja ili navedenih nesmotrenosti, nećete nas zvati odgovornima ili krivcima zbog nekog gubitka ili ostalih posledica u slučaju da se važna informacija o našem radu je zadržana ili namerno sakrivena, ili je predstavljena lažno.

1.4 Struktura ovog izveštaja

Svaka kategorija praćenja je opisana na posebnoj stranici za svako praćenje struktura je sledeća: praćenje i aktuelni status ako je primenjiv, opasnost, preporuka i odgovornost menadžmenta.

2 Inicirana pitanja u toku aktuelne godine

2.1 Priprema finansijskih pregleda

2.1.1 Praćenje

Osnovna informacija na kojoj se zasniva opština za pripremu finansijskih pregleda je Free Balance. Iako opština uknjiži prihode i plaćanja u lokalnom softveru računovodstva na osnovu Access-a, ovaj sistem ne upotrebljava se za pripremu svih podataka i za prelistavanje finansijskih pregleda.

Iako Zvanični predstavnik opštine je potpisao Izjavu o prezentovanju finansijskih pregleda. Opština nije pripremila nacrt finansijskih pregleda na engleskom i srpskom jeziku pre početka naše revizije. U toku perioda revizije potrošili smo prilično vremena i izvora za pomoć opštini za poboljšanje prezentacije finansijskih pregleda na engleskom jeziku. Opština nije bila u stanju da preda finalni nacrt finansijskih pregleda na kraju naše revizije. Štaviše, informacija u nastavku zahteva da se prelistavanje finansijskih pregleda nije unešeno u Free –balance i nije deo integrisanog računovodstvenog softvera:

- Imovina, objekti i oprema
- Neplaćene fakture (obaveze)
- Plaćanje od trećih stranaka

Iako opština može da bude obuhvaćena u sitnim sudskim pitanjima, i moguće je da bude potrošnje novca i u bliskoj budućnosti, opština nema neku formalnu proceduru koja bi obezbedila potpunu, pogodnu i verodostojnu informaciju za uknjiženje provizija i kontigentnih obaveza.

Kao posledica gore navedenih nedostataka, sledeći podaci nedostaju ili nisu predstavljeni kako treba u finansijskim pregledima.

- Član 16, Podatak 27. Ne- finansijska imovina
- Može biti značajnih uplata od trećih stranaka, na primer kada druga stranka, ministarstvo ili strani donator kupe – doprinesu imovini za upotrebu od strane opštine i to zato što nije uknjiženo u free- balancu nije ni prezentovano u finansijskim pregledima.
- Za 2007 godinu, član 10 Pregled primanja i plaćanja nije u skladu sa članom 11, dok za 2006 godinu ovaj član se ne može uporediti sa podacima 5,6,7,8 i 9.
- Upoređujućoj informaciji za 2007 i 2006 nedostaju podaci 13.1, 14 i 27 i član 11 nedostaje za 2006 godinu.
- Podatak 28 nije popunjen kako treba za 2007 godinu 2007.

2.1.2 Opasnost

Nedostaci u unutrašnjim kontrolama u vezi sa sistemom finansijskog izveštavanja može opštinu izložiti sledećim opasnostima i rizicima:

- Potpunost u tačnost finansijskih informacija;
- Integritet podataka;
- Očuvanje imovine; i
- Nedostatak registra plaćanja od trećih stranaka može rezultirati u imovini / uslugama upotrebljenih bez zakupa od ostalih stranaka, ali ne od opštine.

2.1.3 Preporuka

Priprema finansijskih pregleda opštine treba da sadrži procedure i određena sredstva da bi se obezbedilo da zahtevana informacija je registrovana, procesuirana, sažeta i izveštavana direktno u finansijskim pregledima.

2.1.4 Odgovor menadžmenta

Vaša praćenja su tačna kao što su i predstavljena u Dopisu menadžmentu, tako da sve vaše preporuke ćemo uzeti u obzir počev od:

- ◆ Imovine, objekata i opreme
- ◆ Neplaćene fakture (obaveze)
- ◆ Isplata od trećih stranaka

Učinićemo napore da ove date preporuke predstavimo u finansijskim pregledima narednih godina, jer smo imali poteškoća u toku uvrštavanja podataka u programu Free balanca. Svi ovi postupci će se preduzeti sa naše strane kao opština i sarađivaćemo sa Ministarstvom za ekonomiju i finansije (MEF) u cilju realizovanja ovih preporuka.

2.2 Menadžiranje imovine, objekata i opreme

2.2.1 Praćenje

Opština nema sveobuhvatni registar imovine, objekata i opreme koja je u raspolaganju opštini.

Štaviše, opština nije pripremila detaljnu i sveobuhvatnu listu nepokretnina, uključujući i dokumentaciju o svojini nepokretnina i informaciju o statusu registrovanja na ime opštine u katastar ili sudu.

Zbog nedostatka dodatne dokumentacije za merenje najvećeg dela nepokretnine, imovine i opreme, opština je zahtevala merenje istih u vrednosti tržišta bazirajući se na obavljenom ocenjivanju od komisije formirane unutar opštine. U sastavu komisije nema certifikovanih ocenjivača i predstavljene vrednosti u listi nisu podržane izveštajem ocenjivanja. Registrovanje imovine od strane opštine nije predstavio u pregledima podatke o imovini, objektima i opremi.

Nama nije pružena evidencija o fizičkom izbrojavanju imovine 31. 12. 2008 i kao posledica toga nismo mogli da proverimo podatke u računovodstvu sa fizičkim izbrojavanjem aleta.

Zbog prirode tih podataka, opština nije bila u stanju da:

- Prelista zahtevane informacije o imovini, zgradama i opremi u finansijskim pregledima, 31.12.2008 i 31.12.2007, i
- Obezbedi usklađenost informacija uknjiženih u računovodstvu sa tabelama ocenjivanja ili nekom drugom analizom, pre usvajanja finansijskih pregleda.

2.2.2 Opasnost

Nedostatak sveobuhvatnog registra o imovini, objektima i opremi oslabljuje unutrašnju kontrolu prema istim i može dovesti do zloupotrebe imovine, kao i na ne identifikaciju ovih zloupotreba u potrebno vreme. Štaviše, menadžment može izgubiti vremena i napora za identifikaciju detalja i prenesenu vrednost aktive u toku procesa odlučivanja.

Opština može biti u stanju da ne kontroliše aktuelno korišćenje njene imovine od trećih stranaka i kao posledica toga može da ne sakupi prihode od zakupa ovih nepokretnina.

Kao posledica prirode njenih registrovanja i nedostatka potrebnog ocenjivanja njenih aktiva, opština može biti u stanju da se ne složi sa zahtevima za izveštavanje.

2.2.3 Preporuka

Preporučujemo da Predsednik obezbedi da će opština imati u obzir sledeće:

- Raspolaganje sveobuhvatnim registrom nepokretnina, imovine i opreme.
- Obuhvaćanje dodatnih izvora u toku registrovanja i ocenjivanja imovine opštine.
- Obuhvaćanje nezavisnih sertifikovanih ocenjivača je preporučljivo i bolja prakтика u takvim slučajevima.
- Obavlja redovno fizičko izbrojavanje da bi se obezbedila o postojanju aktiva i uslova i da uskladi rezultate izbrojavanja sa podacima u računovodstvu i registru.
- Učini dodatne napore u vezi potvrđivanja svojine i registrovanje nepokretnina.

2.2.4 Odgovor menadžmenta

- Sveobuhvatno registrovanje nepokretnina, imovine i opreme će se nastaviti. Formirana Komisija pri Skupštini opštine (SO) Prizren će i dalje nastaviti svoj posao u obuhvaćanju imovine koja još nije registrovana.
- Komisija za evidentiranje i potvrđivanje realno – faktičkog stanja nepokretne imovine je u sledećem sastavu: inženjer, ekonomista, geodeta, pravnik itd. U slučaju postojanja nezavisnih ocenjivača, sertifikovanih razmotriće se mogućnosti za angažovanje nezavisnih sertifikovanih ocenjivača .
- U 2008 godini je po prvi put obavljeno izbrojavanje i registrovanje imovine SO Prizren. Ovaj tok sigurno će biti nastavljen i nadalje da bi se obezbedilo postojanje imovine i time će se omogućiti i usklađivanje podataka u računovodstvu i u registru o imovini. Za ovo su odgovorne ostale usluge pri SO Prizren.
- I sama Komisija pri SO Prizren je dala preporuke za neke od imovina koje još nisu prenesene u ime SO Prizren.

2.3 Prihodi

2.3.1 Praćenje

- *Sistem fakturisanja.* Automatski sistem fakturisanja postoji samo za porez na imovinu. Izuzev prihoda od zakupa za koje se podaci drže u Access-u, ostali deo fakturisanja opštine nije registrovana. Za ove prihode registruje se samo kasiranje novca.
- *Sakupljanje prihoda.* Osim poreza na imovinu i prihode od zakupa, menadžment opštine ne drži registre za sve njene debitore u vezi raznih taksi. Bez detaljnih, dovoljnih i tačnih podataka za debitore, opština nije u stanju da pripremi tačan i poverljiv budžet, mada izveštava o koeficijentima sakupljanja prihoda, ili da prati sakupljanje vlastiti prihoda u potrebno vreme.
- *Usklađivanje prihoda .* Kancelarija za administrativne takse, Kancelarija katastra, Kancelarija imovine i zakupa i Kancelarija urbanističkog planiranja nisu obavili usklađivanje sakupljenih prihoda sa Departmanom računovodstva. Nama nije data detaljna lista prihoda sakupljenih od Kancelarije katastra i Kancelarije za administrativne takse.
- *Porez na imovinu .* Praktika je opština da obaveže porez na imovinu u aktuelnoj godini za svu imovinu registrovanu do Februara te godine. Ipak, mi smo identifikovali četrnaest (14) imovina koje su registrovane u Februaru , ali nisu oporezovane za 2008 godinu.
- *Prihodi od licenci biznisa.* Opština ne komunicira sa MTI kako bi dobila broj aktivnih biznisa u opštini. Kao posledica, neaktivni ili zatvoreni biznisi mogu se oporezivati, a da se aktivni biznisi ne oporezuju.

2.3.2 Opasnost

Dok se za kasiranje ne zahteva prelistavanje u finansijskim pregledima, nedostatak njihove tačnosti i potpunosti će uticati na prihode koje opština može da dobije.

Nepovoljna i ne dovoljna kontrola u vezi prihoda, softvera i sistem fakturisanja, povećavaju opasnost manipulacije podacima i zloupotrebe informacija. Takav sistem može dovesti do ne potpunog fakturisanja i ne potpune prihode.

Manuelno registrovanje i nedostatak povezivanja sistema fakturisanja i sistema računovodstva na automatski način, izlaže opštinu opasnosti i dodanim greškama. Štaviše, to izaziva dodatna finansijska sredstva za održavanje podataka, preispitivanje i usklađivanje informacija.

Detaljna lista poresnih plaćenika, aktivnih biznisa i generiranih debitora iz sistema je od posebnog značaja u sadašnjoj situaciji, jer opštine ne registruju svaku individualnu transakciju u Free Balancu. Kao posledica osim poreza na imovinu, trezor i opština nemaju detaljnu listu od sistema računovodstva ili sistema fakturisanja. Kao rezultat toga nije moguće obaviti potrebna usklađivanja ili analize prema debitorima.

2.3.3 Preporuka

Preporučujemo da se predsednik obezbedi da će opština preduzeti postupke za poboljšanje sistema računovodstva i fakturisanja kako bi se obezbedila sigurna i efektivna kontrola u fakturisanju i prihodima. Poboljšanje procedura povezanih sa ovim sistemom će omogućiti menadžmentu monitorisanje i nadziranje velikih opasnosti i osiguraće se da odluke u vezi budžeta, planiranja i sakupljanja prihoda su obavljena na pravilan način. Preporučujemo opštini da uzme u obzir sledeće tačke:

- Sprovođenje sistema fakturisanja koji obuhvataju detalje za plaćenike, njihovu sadašnju adresu, istoriju i normu sakupljanja prihoda od ovih isplata. Pristup takvim informacijama treba da ima samo ograničeni broj lica i ovlašćenih od menadžmenta.
- Postavljanje i kontrolisanje tarifa i normi taksa u sistem, na centralni način, koji bi automatski izračunavao i generisao fakture. Ovo generiranje faktura takođe se treba ovlastiti i preispitati.
- Postojanje automatske veze između sistema fakturisanja i sistema računovodstva kako bi se informacija procesuirala automatski u glavnoj knjizi računovodstva.
- Vršiti redovna usklađivanja između dva sistema za sve vrste prihoda. U slučajevima kada postoji razlika, trebaju se istražiti i rešiti u okviru određenog roka.
- Automatsko povezivanje Kancelarije za fakturisanje sa operacijama i da se redovno međusobno usklađuju, u slučajevima kada direktno fakturisanje se povezuje sa uslugama iz operacione kancelarije. To je posebno važno u slučajevima kada se izvršava veliki broj transakcija.

2.3.4 Odgovor menadžmentu

U saradnji sa MEF-om i MTI-om učinićemo napore da ispunimo vaše preporuke kako bi poboljšali sistem fakturisanja i računovodstva.

Automatske veze između sistema za fakturisanje i sistema računovodstva bi bili rezultat saradnje između opština i MEF-a.

Fakturisanje za sve prihode opštine, osim za oprezivanje na imovinu se vrše preko bar koda koji su prezentovani od MEF-a na osnovu kojih svaki prihod od Departmana ima svoj bar kod.

- Porez na imovinu

Zbog velikog ankažovanja ispitivača na terenu za registrovanje nepokretne imovine, postoji mogućnost da je ispuštena neka greška u migraciji podataka i neke od imovine koje su navedene u vašem izveštaju nisu oprezivane za 2008 godinu.

Imajući u obzir vašu preporuku učinićemo maksimalne napore da se ova pojava ubuduće ne pojavi.

- Prihodi od licenci biznisa

Iako smo stalno insistirali na međusobnoj saradnji sa MTI-om za pristup aktivnim i pasivnim biznisima, do sada ova saradnja nije bila na povoljnom nivou. Ubuduće ćemo učiniti napore i nadamo se da će ta saradnja biti uspešna.

2.4 Troškovi

2.4.1 Praćenje

Plate i dnevnice

- Primetili smo da 28 nastavnika koji rade u obrazovnim institucijama nije obuhvaćeno u platnoj listi. Njihova isplata je kategorizovana kao „roba i usluge“. Opština nije imala nijedno formalno usvajanje od Ministarstva javnih službi (MJS) i Trezora za ove isplate, kao što se zahteva za svako lice zaposleno u prosveti.
- U slučajevima kada jedan nastavnik napusti posao potrebno je najmanje mesec dana da Kancelarija za osoblje informiše MJS-i kako bi Ministarstvo moglo da reflektuje u izmeni platne liste. Pošto takva zakašnjenja postoje, nastavnik može nastaviti da dobija nadoknadu i nakon napuštanja posla.
- Iako opština ima takav sistem platnih lista, ovaj sistem se ne koristi kao poverljiv izvor informacija kako bi se cifre uskladile u finansijskim pregledima. Umesto toga, glavni i poverljiviji izvor informacija su platne liste date od MJS-i.

Procedure nabavki

Opština nije zahtevala osiguranje tendera kao što se zahteva u članu 55 Zakona o javnim nabavkama za srednje i velike nabavke. Štaviše, na osnovu našeg izbora za testiranje, pronašli smo 21 slučaj u kojima nije bilo garancije za izvršenje ugovora, kao što se zahteva u članu 60 Zakona o javnim nabavkama.

2.4.2 Opasnost

Iako gore navedeni pronalasci nemaju materijalni efekat u finansijskim pregledima, nedostatak komunikacije na vreme i usvajanje od odgovarajućih autoriteta ili nedostatak dokumentacije u dosjeima može dovesti do neusklađenosti sa zakonodavstvom i regulatornim zahtevima.

2.4.3 Preporuka

Preporučujemo da Predsednik obezbedi da će opština preuzeti dalje korake za poboljšanje kontrole o troškovima i isplatama i da bude u potpunom skladu sa zakonodavstvom i zahtevima lokalnih regulatora.

2.4.4 Odgovor menadžmenta

Na osnovu Zakona o nabavkama na Kosovu, odnosno člana 55.1. ovog Zakona citiramo“ u toku aktivnosti nabavke koja u toku davanja ugovora sa srednjim ili velikim iznosom, Ugovorni autoritet (UA) može da zahteva od pružioca tendera da deponuje garanciju za tender“.

UA u SO Prizren prema ovom članu može, ali se ne obavezuje, da zahteva bankarsku garanciju samo za one javne nabavke u kojima priroda ugovora bila komplikovanija.

Garancija izvršenja ugovora je regulisana članom 60. 2 ZJN kojeg ponovo citiramo: „ UA će zahtevati od Ekonomskog operatora (EO) kojem je dat ugovor sa srednjim ili velikim iznosom, da deponira garanciju izvršenja, kao preduslov za potpisivanje i stupanje na snagu takvog ugovora ako postoji opasnost da prekid tog ugovora može izazvati UA veliku materijalnu štetu“.

Proizilazi da UA prethodno treba da oceni da od ispunjenja ovog ugovora mogu proizići problemi koji zbog kompleksne prirode ugovora može dovesti do prekida ili njenog eventualnog ne ispunjavanja i da se nakon toga odrede za garanciju izvršenja ili ne.

UA u Prizrenu je zahtevao garanciju izvršenja za sve projekte koji prema prirodi ugovora su bili komplikovaniji i kompleksniji.

Kao zaključak za oba slučaja UA SO Prizren nije obavezan da zahteva nijednu od ovih garancija, ako oceni da to nije potrebno.

2.5 Unutrašnja revizija

2.5.1 Praćenje

Opština nije osnovala Komitet revizije.

2.5.2 Opasnost

Nepostojanje Komiteta za reviziju povećava opasnost neuspeha unutrašnje kontrole. Štaviše, ne dozvoljava da funkcije koje se obično pokrivaju od Komiteta revizije se obave potrebnom nezavisnošću od opštine.

2.5.3 Preporuka

Predsednik opštine treba da osnuje Komitet revizije u čijem sastavu će biti članovi sa potrebnim iskustvom o finansijskom izveštavanju i unutrašnjoj kontroli. Komitet revizije treba da uspostavi potrebne politike i procedure za obezbeđivanje visokog standarda „rukovođenje korporacije”. Komitet revizije treba da preispita aktuelni status i da predloži delovanja za poboljšanje, kao što sledi:

- Računovodstvo i procesi finansijskog izveštavanja opštine;
- Ocenjivanje sistema unutrašnje kontrole sprovedene od menadžmenta;
- Proces unutrašnje i spoljne revizije;
- Usklađenost, izveštavanje i struktura kontrole u celoj opštini koje obezbeđuju usklađenost sa finansijskim, regulatornim i zakonskim zahtevima;
- Plan unutrašnje revizije i praćenje pronalaska unutrašnje revizije.

2.5.4 Odgovor menadžmenta

Hvala na vašoj sugestiji. Aktuelni revizor u funkciji unutrašnjeg revizora je primljen 01.04. 2009. Proces revizije je bio za 2008 godinu i ne mogu se dati komentari za ovu godinu. Ipak, informišemo vas i spremni smo da unutrašnji revizor pomogne u davanju pomoći u svakoj oblasti. Preuzimanjem dužnosti revizora počelo je apliciranje svih zahteva koji se Zakonom o reviziji zahtevaju , kao i od predsednika opštine je zahtevano formiranje Komisije za reviziju. Dana 29.07.2009 predsednik opštine je formirao Komitet revizije u čijem sastavu su tri člana. Ali to sigurno važi za 2009 godinu, a ne za 2008 godinu , kao što se zahteva za godinu revizije.

3 Inicirana pitanja za prethodnu godinu

3.1 Praćenja u toku prethodne godine

1. Finansijski pregledi

Nisu obavljena redovne rakordacije između sistema Free-Balanca i računovodstva.

2. Prihodi od zakupa

Mi izveštavamo da ugovor 6/32/14.8.07(davanje pod zakup objekta opštine, farmacija) je imala mesečnu kiriju od 823 €. Ipak, aneksom ugovora je izmenjen mesečni iznos na 500 €. Iako stav 12.2. ugovora pruža mogućnost izmene uslova ugovora, to se dozvoljava samo za slučajeve kada se ne oštećuju obe strane. Izgleda da smanjenje iznosa za kiriju predstavlja kršenje uslova ugovora.

3. Troškovi – registrovanje i izveštavanje subvencija

Izveštaj trezora Free Balanca izveštava o subvencijama i transferima od 292,029€ za finansijsku godinu 2007, dok izveštaj opštine ima registrovano 166,542€ za istu kategoriju i finansijsku godinu. Ta ne usklađenost je izazvana od ne registrovanja svih troškova od strane opštine za subvencije i transfere u finansijskim pregledima.

4. Troškovi – plate

Izveštavamo o izmeni u vezi isplaćenih plata u toku godine između finansijskih pregleda i platne liste MJS-i, kao što sledi:

- Plate prema finansijskim pregledima 7,732,992.43 €.

- Plate prema platnoj listi (MJS) 7,116,723.13 €.

Ova izmena je izazvana od isplate za dodatno radno vreme i dnevnih nadoknada za članove skupštine opštine preko UOP-a i zbog toga ovi troškovi nisu registrovani u sistem platnih lista.

5. Plate i dnevnice

Naše testiranje izbora, prema našim metodama biranja dosjea osoblja je predstavilo ne regularnosti u procesu regrutovanja. Ipak, pošto nemaju materijalnog uticaja u predstavljanju finansijskih pregleda mi ćemo o tome izveštavati u našem dopisu menadžmenta. .

6. Kapitalni troškovi (nabavke)

U 2007 godini SO Prizren je realizovala 226 javnih nabavki. Mi smo preispitali, osnovu izbora, prema našoj metodi biranja 32 od celog stanovništva. Kao opšte gledište mi izveštavamo sledeće:

a) Opština ne zahteva od ekonomskih operatora da dostave garanciju izvršenja, kao preduslov za potpisivanje ugovora (član 60 ZJN-a),

b) Opština ne obezbeđuje da Komisija za ocenjivanje tendera potpiše deklaraciju pod zakletvom.

Naša revizija je identifikovala takođe i slučajeve materijalne ne usklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama i ostalim relevantnim regulatorima. Ovi slučajevi će se izveštavati u našem dopisu, menadžmentu.

7. Avansi za putne troškove

U 2007 godini opština je imala 62 avansa za putne troškove. Mi smo preispitali izbor od 4 avansa i izveštavali smo da za zahtevana putovanja je dat novac i da su ovi zahtevi dostavljeni.

8. Menadžment imovine

- Opština Prizren nije osnovala Komisju za ocenjivanje i registar imovine;
- Registar imovine ne obuhvata svu imovinu;
- Registar imovine ne obuhvata sve zahtevane informacije, kao što su bar – kodovi;
- Inventarizacija imovine nije obavljena na kraju godine.

9. Unutrašnja revizija

Izveštavamo da svi podaci u vezi aktivnosti unutrašnje revizije za 2007 godinu su bili oštećeni od požara koji se desio u opštini u toku preispitane godine. Opština nije formirala Komitet za reviziju, ako što se zahteva u članu 5.1. Zakona o unutrašnjoj reviziji.

3.2 Status u ovoj godini

- Status tačke od 1 do 8 za aktuelnu godinu je detaljan u tačkama za ovu godinu u 2.1. i 2.2.
- Gore navedena praćenja za tačke 2 do 7, koja se povezuju sa prihodima, troškovima i povezujućim procedurama su detaljna u statusu za ovu godinu u tačkama 2.3 i 2.4.
- Gore navedeni status tačke 9 ostaje isti.

Prilog 2

Razne forme mišljenja Revizora koje su upotrebljene od Kancelarije generalnog revizora u izveštaju godišnje revizije 2009 godine

(Uzeto iz ISSAI 4000)

9. Jedno mišljenje revizije normalno se iznosi u standardnom formatu i povezuje se sa finansijskim pregledima u celosti otklanjajući potrebu za šire objašnjenje u vezi toga šta stoji iza. Ali omogućujući čitaocu da kroz tu vrstu opšte shvatanje njegovog značaja. Priroda reči će biti uticana od zakonskih normi za reviziju, ali i sadržaj mišljenja je potreban da jasno pokaže da li je planirano ili kvalifikovano i ako je kvalifikovano, kvalifikovano je za određene aspekte ili je mišljenje protiv (stav 14) ili odbijanje za iznošenje mišljenja (stav 15) .

10. **Nekvalifikovano mišljenje** iznosi se kada je revizor zadovoljan u svakom materijalnom aspektu kao što sledi:

- (a) Finansijski pregledi su izrađeni uz upotrebu prihvatljive računovodstvene osnove i politika koje su sprovedene na istrajan način;
- (b) Pregledi su u skladu sa statusnim zahtevima i dotičnim pravilnicima;
- (c) Na osnovu znanja revizora o jedinici gde se vrši revizija, pogled predstavljen od finansijskih pregleda je održljiv; i
- (d) Finansijski pregledi sadrže potrebne predstavke informacije o svim materijalnim pitanjima.

11. **Skretanje pažnje** . U određenim okolnostima revizor može misliti da čitaoc neće biti u stanju da ispravno shvati finansijske preglede ako mu se ne skrene pažnja o važnim ili neobičnim pitanjima. Kao generalno načelo revizor koji iznosi nekvalifikovano mišljenje ne poziva se na aspekte finansijskih pregleda, u slučaju da će isti loše interpretirati kao kvalifikacija. U cilju otklanjanja iznošenja tog ubeđenja referisanja kja imaju smisao „ skretanje pažnje „ iznose se na u posebnom stavu odvojeno od mišljenja. Ipak revizor ne treba da skreće pažnju o pitanjima koja se nadovezuju u nedostatku dovoljnog predstavljanja informacije u finansijskim pregledima, ali ni kao alternativa ili zamena kvalifikacije mišljenja.

12. **Revizor može da ne bude u stanju da izražava ne kvalifikovano mišljenje u slučaju da postoji** neko od dole navedenih okolnosti i na osnovu suda revizora njihov efekat na finansijskim pregledima je ili može biti materijalan:

- (a) Imao je ograničeni cilj revizije ;
- (b) Revizor proverava da li su pregledi potpuni ili loše interpretirajući, ili ako ima nekih ne opravdanih propusta prihvaćenih računovodstvenih standarda i
- (c) Ima nesigurnosti koje zadiraju u finansijske preglede .

13. **Kvalifikovano mišljenje**. Kada se revizor ne slaže ili nije siguran da jedna ili više posebnih stavki finansijskih pregleda, koji su materijalni , ali ne ključni za shvatanje pregleda, mora se izneti kvalifikovano mišljenje . Formuliranje mišljenja normalno predstavlja zadovoljavajući rezultat za reviziju, subjekat jasne i koncizne izjave o pitanjima gde revizor ima suprotnosti ili koje stvaraju ne sigurnost u kojoj dovode kvalifikaciju mišljenja. Količinsko opredeljenje finansijskog efekta koji proizilazi od nesigurnosti ili suprotstavljanja od strane revizora, pomaže korisnike pregleda, ali ipak to nije uvek moguće ili mnogo važno.

14. Mišljenja protiv: Kada revizor nije u stanju da stvara mišljenje o finansijskim pregledima uzetih u celini zbog bitnih suprotnosti koje štete prezentaciji pozicije sa merom koju kvalifikovano mišljenje samo u nekoliko aspekta bilo bi nepovoljno, daje se mišljenje protiv. Formulisanje takvog mišljenja razjašnjava da finansijski pregledi nisu predstavljeni na ispravan način, uz jasnu i kratku specifikaciju svi osporenih pitanja. Ponovo količinsko definisanje finansijskog efekta pomaže korisniku pregleda, a ko je jedna stvar praktična i važna.

15. Odbijanje za iznošenje mišljenja . Kada revizor nije u stanju da stvara mišljenje o finansijskim pregledima uzetih u celini iz razloga ne sigurnosti ili ograničenog cilja toliko važno da kvalifikovano mišljenje samo za određene aspekte ne bi bilo povoljno, onda se odbija iznošenje mišljenja . Formulisanje takvog odbijanja razjašnjava da se ne može izneti mišljenje kratko i jasno specificirajući nesigurna pitanja.

16. Za SAI obično je da se iznosi detaljan izveštaj koji objašnjava mišljenje u okolnostima kada nije moguće da se iznosi nekvalifikovano mišljenje.